

בש"פ 8505/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8505/22

לפני: כבוד השופטת ע' ברון

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום
11.12.2022 (כב' השופטת א' פינק) ב-מ"ת
20290-12-22

בשם העורר: עו"ד ענת קירשנברג

החלטה

1. ענייננו בערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת א' פינק) ב-מ"ת 20290-12-22 מיום 11.12.2022. במסגרתה קבע בית המשפט כי אין לבחון חלופת מעצר במקרה הנוכחי בטרם קבלת תסקיר מאת שירות המבחן, וכי לצורך זה יידחה הדיון בבקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, ליום 18.12.2022. העורר, קטין יליד 3.9.2006 שעצור מיום 28.11.2022, מבקש להורות על שחרורו לחלופת מעצר בפיקוח עד לקבלת תסקיר המעצר בעניינו.

2. כנגד העורר הוגש ביום 11.12.2022 כתב אישום בגין תכנית שוד שנרקמה עם שלושה בגירים. לפי עובדות כתב האישום העורר והמעורבים האחרים נפגשו עם המתלונן באמתלה שירכוש מהם מטבעות וירטואליים ובתמורה ישלם להם כסף מזומן. בפגישה החל דין ודברים בין המעורבים למתלונן ואחד המעורבים ניסה לחטוף את תיקו של המתלונן שבתוכו 77,550 ש"ח, תוך שהוא מרסס את פניו בגז פלפל. המתלונן נמלט והמעורבים רצו בעקבותיו ואחד מהם שב וריסס לעברו גז פלפל. המתלונן השליך את תיקו לחצר סמוכה והמעורבים לקחו את התיק עם הכסף ונמלטו מהמקום. בשל אירוע זה יוחסו לעורר בכתב האישום עבירות של שוד מזוין בחבורה, וקשירת קשר לביצוע פשע.

עמוד 1

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים. יצוין כי בקשה מקבילה הוגשה גם בעניינם של המעורבים האחרים, הבגירים. עוד באותו יום, 11.12.2022, קיים בית המשפט ישיבה בנושא, ובמסגרתה העורר עתר לבחון חלופת מעצר כבר בשלב זה ושללא באמצעות שירות המבחן, זאת לנוכח היותו קטין הנעדר עבר פלילי. בהחלטתו בתום הדיון קבע בית המשפט כי העבירות המיוחסות לעורר מלמדות על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו. לצד זאת עמד בית המשפט על סעיף 10א לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער) שלפיו מעצר קטינים הוא אמצעי אחרון. בית המשפט ציין כי "במקרה הנדון מתנגשים, אפוא, שני אינטרסים, האחד האינטרס להגן על החברה מפני מסוכנותו של [העורר], והשני, הצורך להבטיח כי מעצרו של קטין יהיה כאפשרות אחרונה ולתקופה הקצרה ביותר". בית המשפט קבע כי המתנה לתסקיר במקרה הנוכחי אין בה כדי לפגוע באופן מהותי בהוראת סעיף 10א לחוק הנוער, שכן התסקיר אמור להיות מוגש בימים הקרובים, וכי בשל נסיבות ביצוע העבירות נדרש לבחון היטב אם ניתן להפיג את מסוכנות העורר ובאיזה אופן. לנוכח האמור ובהינתן ניצוץ ראייתי ועילות מעצר דחה בית המשפט את הדיון לשם קבלת תסקיר ליום 18.12.2022.

3. בערר טוען העורר כי שגה בית המשפט כשדחה את בקשתו לבחון חלופת מעצר עד לקבלת תסקיר המעצר, זאת בהינתן גילו הצעיר והיותו נעדר עבר פלילי. עוד טוען העורר כי ספק אם עד ליום 18.12.2022 יוגש תסקיר בעניינו לנוכח העומס הרב הרובץ על שירות המבחן. לשיטתו שגה בית המשפט כשקבע שמסוכנותו הנלמדת ממעורבותו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום מחייבת קבלת תסקיר בטרם הכרעה בשאלת שחרורו בתנאים. לטענתו בכוחה של חלופת מעצר עם מפקחים לאיין את מסוכנותו. בתוך כך הפנה העורר לסעיף 10א לחוק הנוער הקובע כי אין להורות על מעצר של קטין אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו פחותה; זאת בשל החשש מההשפעות ההרסניות של המעצר על הקטין. על כן בעניינו של קטין נדרש להקפיד בבחינת האפשרות להשמתו בחלופת מעצר שתיתן מענה למסוכנותו ולהעדיפה על פני השמתו מאחורי סורג ובריח. לשיטתו, בית המשפט לא שקל באופן מספק את השיקולים הרלוונטיים הכרוכים במעצרו של קטין ובהם שיקולי שיקום. העורר סבור כי בחלוף כשבועיים מעת שנעצר לראשונה השתנתה נקודת האיזון ויש להעדיף חלופת מעצר.

4. לאחר עיון בערר על נספחיו, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו להידחות, אף ללא צורך בתגובת המשיבה או בקיום דיון.

כידוע, מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים נגדו מותנה בשלושה תנאים: קיומן של ראיות לכאורה; קיומה של עילת מעצר; והיעדר חלופת מעצר שבאפשרותה להשיג את מטרת המעצר ושפגיעתה בנאשם פחותה (סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). כאשר בית המשפט אינו יכול להכריע בנוגע להתקיימות תנאים אלו בתום הדיון הראשון, הנאשם על דרך הכלל ממשיך להימצא במעצר עד להחלטה סופית בעניין המעצר. ערר על החלטה שניתנת בשלב זה הוא "ערר ביניים"; וכזהו המצב בעניינינו, כאשר הערר הוגש על החלטת בית המשפט שלא לבחון חלופת מעצר עד לקבלת תסקיר בנוגע לעורר. ככלל ב"ערר ביניים" יש לאפשר לערכאה הדיונית לסיים את מלאכתה, ועל כן למעט במקרים שבהם נפלה טעות ברורה בהחלטה ומתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות, יש לדחות את הערר על הסף (בש"פ 2266/22 זאבי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (14.4.2022); בש"פ 4561/21 אבו עסב נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.7.2021); בש"פ 2383/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.4.2019)). אינני סבורה כי המקרה הנוכחי נמנה עם אותם מקרים המצדיקים התערבות. ואפרט.

אכן סעיף 10א לחוק הנוער קובע כי אין להורות על מעצר קטין אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שהפגיעה בחירותו תהיה פחותה, וכי המעצר יהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת המטרה. עם זאת, כאשר

לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך אחרת, על אף שמדובר בקטין יש להורות על מעצרו. העורר מלין על קביעת בית המשפט כי מסוכנותו הנלמדת ממעורבותו בעבירות המיוחסות לו מחייבת קבלת תסקיר בטרם הכרעה בנוגע לחלופת מעצר. קביעה זו נתונה לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית ואיני רואה מקום להתערב בה. נוסף על כך מועד הגשת התסקיר קרוב ביותר, שכן כפי שציין בית המשפט העורר הופנה לקבלת תסקיר עוד במסגרת הליכי החקירה ונמסר כי כבר פגש את קצינת המבחן, ועל כן הפגיעה שבהמתנה לתסקיר היא על פניה מידתית. דומה כי בית המשפט המחוזי שקל את השיקולים השונים באופן ראוי ותוך התייחסות לחוק הנוער ולקטינותו של העורר, ומשכך אין הצדקה להתערב בהחלטתו; ולעת הזאת אין בטענת העורר שלפיה ספק אם עד ליום 18.12.2022 יוגש תסקיר בעניינו לנוכח העומס שבו מצוי שירות המבחן, כדי לשנות מן התמונה. עם זאת ייאמר כי שומה על שרות המבחן לוודא הגשת התסקיר בהקדם.

5. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ח בכסלו התשפ"ג (12.12.2022).

ש ו פ ט ת